

BLUSRCU.BA - Stranica za sve banjalucane sirom svijeta!

<http://blusrcu.ba>

TEKST KOJI VRAĆA VJERU U SUĀ...IVOT: Zađto volim Bosnu i Hercegovinu?

21/04/2015 14:57 by Administrator

Srbijanski portal Pescanik.net donosi fantastičan tekst koji vam prenosimo u cijelosti i bez ikakvih korekcija:
Bosnu volim prvenstveno zbog uporedog postojanja njenih različitih tradicija. Decenijama uoči poslednjeg krvavog rata, ljudi u Bosni i Hercegovini su najnormalnije živeli zajedno. Trenutno stanje u Bosni i Hercegovini, gde je celokupna ljudska situacija uslovljena etno-religijskom pripadnostju, je bolesno stanje.

Prođao sam Bosnu uzduž i popreko i uverio se da Bosna nije više jezična sredina. U gradovima i selima ljudi govore istim jezikom, iako nas velikači, proklete im duće, uporno ubeđuju da govorimo različitim jezicima i da su razlike među nama nepomirljive. Pritom, veoma je diskutabilno da li je Bosna i Hercegovina višenacionalna sredina. Odrednice Srbin, Hrvat i Bošnjak se mogu, sa gotovo stoprocentnom izvesnoću, koristiti kao sinonimi za versku pripadnost, umesto reči pravoslavac, katolik i musliman nađeg jezika.

ISTORIJSKI OSVRT Tokom istorije, u Bosni je uporno opstajao višereliгиjski suživot, dok je u Srbiji preovladala jednoobraznost. U srednjevekovnoj Srbiji je zakon nalagao versku isključivost i netrpeljivost, jer vladajuća pravoslavna religija nije tolerisala postojanje drugih vera. U srednjevekovnoj Bosni su zajedno živeli katolici, pravoslavci i bogumili. Dok su u Račkoj besneli verski progoni, Bosna je prihvatala ljude različitih vera. Dok je Stefan Nemanja proganjan nađe pretke, dobri Ban Kulin im je pružao utočište. Ko je od nađeg naroda tražio slobodu, taj je iđao u Bosnu. U Račkoj su vladali samodržavljivi verski progoni. Tokom svoje vladavine, muslimani su se ipak pokazali tolerantnijima od pravoslavaca. Iako su krajem srednjeg veka muslimani na ove prostore dođili kao zavojevaci, jedna je injenica neosporna da druge vere postoje i da pravoslavne bogomolje vekovima ostanu živilave. Ottomanski sistem religijskog pluralizma definitivno predstavlja civilizacijski iskorak u odnosu na versku isključivost nemanjice Srbije. Uprkos tome, Srbi su u XIX veku, od svog ustanka do sticanja državnosti, uništili gotovo sve džamije na području tadašnje kneževine Srbije. Tako su u Užicu poručene 34 džamije, u Smederevu 24, a u Beogradu na desetine njih. Slično se ponovilo i tokom rata u Bosni. Bosna i Hercegovina je kolevka nađeg zajedničkog jezika. Jezik srednjevekovne srpske države, koji poznajemo uglavnom preko vladarskih povelja i crkvenih spisa, prilično se razlikuje od današnjeg srpskog jezika. Jezik srednjevekovne Bosne i Huma, koji poznajemo preko natpisa sa stećaka, je prilično sličan jeziku kojim danas govorimo, i uglavnom razumljiv bez prevoda. Ovo nimalo ne iznenadjuje, uzme li se u obzir da je upravo hercegovački govor bio krajnjim evnim dogovorom 1850. godine određen za zajednički književni jezik Srba i Hrvata (i drugih južnih Slovena), poznat kao srpsko-hrvatski jezik. Na hercegovskom govoru počiva i ka reforma Vuka Karadžića, koja, na temelju koje su nastali savremeni srpski, hrvatski, bosanski i crnogorski jezici, standard. Bosna i Hercegovina je kolevka partizanskog otpora. Tokom drugog svetskog rata Bosna i Hercegovina je predstavljala središte otpora nacionalističkom ludilu i međuetničkom istrebljenju. Dok su u Srbiji i Hrvatskoj preovladale ekstremno nacionalističke snage, u Bosni su partizani uspešno vodili borbu protiv fašista i kvislinga, za ponovno ujedinjenje raskomadane domovine. Igman, Kozara, Neretva, Sutjeska, Jajce, Drvar, samo su neki od toponima koji podsećaju na upornu borbu nađih naroda u Bosni i Hercegovini. Možda je kobna greška partizana bila što su nakon oslobođenja uzeli Beograd, a ne višenacionalno Sarajevo za glavni grad SFR Jugoslavije.

RAT U BOSNI I HERCEGOVINI Nije tajna da je Srbija stvorila Republiku Srpsku, kada je 1992. godine poslala vojsku, specijalce i dobrovoljce, te nahučala, naoružala i organizovala Srbe u Bosni i Hercegovini. Živilave oblasti jedne multikulture države su vojskom zaposednute, etnički očišćene i proglašene srpskom teritorijom. Tzv. Republika Srpska, ta živila tvorevina koja pokušava da bude srpski od same Srbije, pokazatelj je nađe nezrelosti za zajednički živilavot, počitovanje bližnjega i prihvatanje različitosti. Ovo patološko stanje je urođilo stravičnim progonima i pokoljima nađe inoverne braće, koje istorija pamti kao bosanski genocid. Tokom rata su na teritorijama pod srpskom kontrolom džamije sistematski uništavane. Frapantan primer je Banja Luka, u kojoj su sve gradske džamije (njih 14) uništene uz sadejstvo gradskih vlasti, iako u gradu nije bilo izravnih ratnih dejstava. S druge strane, u Sarajevu, koje je godinama bilo pod srpskom opsadom, iako neke srpske crkve jesu uništene (neke usled samog srpskog granatiranja), one nisu sistematski

BLUSRCU.BA - Stranica za sve banjalucane sirom svijeta!

<http://blusrcu.ba>

uniÅtavane. U Bosni nije okončan rat, u Bosni je zamrznut sukob. Dovoljan je letimijan pogled na međuentitetske granice Bosne i Hercegovine da bismo videli da je to samo zaledena linija fronta u bratoubilačkom građanskom ratu. Rat u Bosni i Hercegovini nikada nije završen. Danas se vodi putem politike da bi sutra ponovo mogao održati eskalirati. Bosni je potreban trajan, pravedan i održiv mir. Tzv. Dejtonski mir je suđinski nepravedan, jer je zacementirao rezultate etničkog i društvenog nesrpskog stanovništva Viđegrada, Zvornika, Bijeljine, Prijedora, Foča, Srebrenice i mnogih drugih gradova Bosne i Hercegovine.

Tragičnim spletom događaja, Srebrenica danas pripada Republici Srpskoj. Srbija mora jasno osuditi zaposedanje teritorije istrebljenjem, da bi pokazala da je raskrstila sa ideologijom žirenja teritorije, koja je predugo usmeravala njenu unutrašnjost i vanjsku politiku. Srbija zaista nema razloga da podržava Republiku Srpsku, taj ostatak njene nesreće politike 1990-ih. Srbija je pokušala da ubije Bosnu i Hercegovinu. Ubijajući Bosnu, Srbija je ubijala i sebe, jer se ekstremizam iz Republike Srpske vraćao kao bumerang ubijajući građansku Srbiju. Nadam se da će Bosanci oprostiti nađim potomcima. Takože se nadam da nađi potomci nikada neće oprostiti svojim precima. Neka nam drugi oproste nađe ludilo. Mi sami sebi nikada ne smemo oprostiti. Ubili smo deo svog naroda u Bosni.

CIVILIZACIJSKE PERSPEKTIVE Bosna i Hercegovina je otvorena mogućnost nađeg zajedničkog života, pravoslavaca, katolika i muslimana istog jezika. Politička ideja Bosne i Hercegovine je nađelo suđivo naspram plemenske podjeljenosti, verske trpežljivosti naspram verske isključivosti. Mnogi građani Bosne i Hercegovine su dospeli u tužnu situaciju da pod uticajem hujakaže propagande prezru svoju domovinu. Poznajem mnoge bosanske Srbe koji preziru Bosnu a obožavaju Srbiju. Oni grdno greje. Kao pripadnik srpskog naroda, kao Srbin iz Srbije, poručujem mojim sunarodnicima, Srbima iz Bosne da Srbija nije vađa majka, vađa majka je Bosna. Nemojte prezirati zemlju nađih otaca. U Bosni nađi narod živi već u vekovima. U srednjem veku, kada Srbija nije ni postojala, već samo vazalna kneževina Rađka, nađi preci su u kraljevini Bosni odolevali raznim moćnicima sa istoka i zapada. Bosna nikada nije bila u sastavu Srbije, i ukoliko ima pravde, nikada neće ni biti. Najmoćniji srpski srednjevekovni vladari, kao što su Stefan Nemanja i Dušan Silnik, nisu uspeli da uključe Bosnu u svoju državu. Vekovima kasnije, to nije počelo za rukom ni Slobodanu Milojeviću. Srbija ni ne treba da teži da osvaja i pripaja Bosnu, već, prema treba da bude sa njom u zajednici na ravnopravnim osnovama. Srbija od Bosne treba da nauči različitost. Za razliku od Srbije, Bosna ima dugu tradiciju multikulturalnosti. Koncept bosanstva počiva na suđivo različitim verskim tradicijama i ima kapaciteta da integrira ljudi različitim etno-religijskim tradicijama koji dele isti geografski prostor. Koncept srpstva, nađalo, nema taj kapacitet, jer počiva na principu verske isključivosti. On je isključiv u svojoj biti, ne samo prema drugim narodima, već i prema sunarodnicima koji ne pripadaju pravoslavlju. Logičan ishod politike isključivosti je istrebljenje. Nije slučajno što je srpstvo definisao upravo episkop Njegoš u kontekstu istrebljenja domaćih muslimana (tzv. žestokog poturica). Ovaj koncept deluje dezintegrativno, ak i po samu Srbiju, onemogujući joj da postane država svih svojih građana, odnosno moderna politička nacija. Stoga neki kritičari predlažu redefinisanje koncepta srpstva na principu integracije. Sarajevo, Čačak i po samu Srbiju, balkanskim Jerusalimom, jer se u njegovom centru jedna do druge nalaze islamska, pravoslavna, katolička i jevrejska bogomolja. Beograd se, nađalo, ne može pohvaliti takvim počitovanjem svojih različitih nasleđa, a i beogradska sinagoga i džamija su skrivene i getoizirane, beogradski budistički hram, jedan od prvih u Evropi, odavno je zapušten i srušen. Pejzažom Beograda suvereno dominiraju isključivo pravoslavni hramovi. Beograd se uporno održuje sopstvene prošlosti od nekadašnjih dvestotinjak džamija u Beogradu, opstala je samo jedna, a i ona je spaljivana. Izgleda da nađi grad još uvek nije dovoljno zreo da vidno istakne svoje različite tradicije. Da bi izrastao u istinsku metropolu, Beograd mora prihvati svoju različitost. Bosna je srce Balkana. Bosna i Hercegovina je geografsko, jezičko i etničko središte nađeg naroda podjeljenog religijom, dok su Hrvatska i Srbija zapadna i istočna periferija. Ukoliko se muslimani, katolici i pravoslavci nađeg jezika odluče na suđivo u Bosni i Hercegovini, to će se blagovorno odraziti na sve susedne države. Zajednička Bosna i Hercegovina trenutno ne postoji. Varvari još od rata pokušavaju da raskomadaju Bosnu i Hercegovinu na zavojene etno-religijske entitete, predstavljajući politiku apartheida i segregacije kao nešto počelo. Od polovine viđenih religijskih država je napravljena verski isključiva paradržava Republika Srpska. U ostalim delovima je uspostavljena prevlast Bođnjaka ili Hrvata. Stvarnost je premašila najluča

BLUSRCU.BA - Stranica za sve banjalucane sirom svijeta!

<http://blusrcu.ba>

predviđanja sarajevskih nadrealista, uključujući izmišljanje novih jezika i podelu dece po nacionalnoj osnovi u vrtićima i školama. Izlaz iz ovakvog stanja treba tražiti u ukidanju ratnih entiteta i okretanju oblasnim autonomijama, nevezanim za nacionalnu pripadnost. Međutim, uvela zajednička Bosna i Hercegovina, u kojoj se takođe jedan jezik, jer se jedan jezik govori u narodu. Velika je stvar što Bosna i Hercegovina još uvek postoji. Kao jedina višenacionalna država na Balkanu, ona je trn u oku svim nacionalistima, posebno nakon raspada načelnosti zajedničke države SFRJ. Neuspehom Jugoslavije pali smo jedan veliki ispit iz suđivota. Za zajednički život nam je preostala još samo Bosna i Hercegovina. Bosna nam je jedina nada!

Autor: Damjan Pavlica

Izvor vijesti: novi.ba